АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цахир сумын ИТХ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/99-НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор Н.Алтантуяа Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Altantuyan@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.14 № 44

танай ____________-ны № ____________-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЦАХИР СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ТЭРБИШ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цахир сумын ИТХ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын 30 жилийн ой тохиосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилт, 28 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын ИТХ-ын даргаас 98.6 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	127,800.00	678,500.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	127,800.00	678,500.00
35400	Хангамжийн материал	127,800.00	678,500.00
35410	Бичиг хэргийн материал	56,300.00	348,000.00
35420	Аж ахуйн материал	71,500.00	330,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	12,112,570.19	9,164,280.14
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12,112,570.19	9,164,280.14
39200	Биет хөрөнгө	12,112,570.19	9,164,280.14
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	13,855,000.00	13,855,000.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,921,033.27	-4,821,683.32
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	638,840.00	638,840.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-460,236.54	-507,876.54
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	12,240,370.19	9,842,780.14
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	12,240,370.19	9,842,780.14
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	12,240,370.19	9,842,780.14
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	679,000.00	679,000.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	679,000.00	679,000.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	11,536,492.89	9,138,902.84
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,525,089.62	11,536,492.89
51220	Тайлант үеийн үр дүн	10,011,403.27	-2,397,590.05
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	24,877.30	24,877.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	12,240,370.19	9,842,780.14

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	70,124,340.00	68,118,400.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,922,840.00	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,922,840.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	8,922,840.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	61,201,500.00	68,118,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,260,000.00	300,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	840,000.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	420,000.00	300,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	59,941,500.00	67,818,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	59,941,500.00	67,818,400.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	59,949,603.29	70,515,990.05
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	59,949,603.29	70,515,990.05
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	56,633,765.52	52,844,436.50
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	41,052,200.00	32,047,013.98
210101	Үндсэн цалин	40,212,200.00	29,096,285.21
210102	Нэмэгдэл	0.00	2,615,485.57
210104	Урамшуулал	840,000.00	335,243.20

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,982,432.23	4,498,857.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,467,832.71	3,221,954.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	378,649.88	320,470.15
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	302,919.84	256,376.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	75,730.04	59,116.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	757,299.76	640,940.27
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,845,190.00	9,811,830.00
210401	Бичиг хэрэг	2,311,290.00	1,790,865.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,449,900.00	7,771,965.00
210404	Ном, хэвлэл	84,000.00	108,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0.00	141,000.00
2105	Нормативт зардал	2,000,000.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	150,000.00	500,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	150,000.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,325,340.00	2,338,930.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,190,340.00	2,338,930.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	135,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,278,603.29	3,647,805.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	500,000.00	300,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	420,000.00	399,515.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,358,603.29	2,948,290.05
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,315,837.77	17,671,553.55
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	7,513,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	6,313,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	1,200,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,315,837.77	10,158,353.55
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,315,837.77	9,858,353.55
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	300,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	10,174,736.71	-2,397,590.05
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	163,333.44	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	163,333.44	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	10,011,403.27	-2,397,590.05

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	61,201,500.00	68,118,400.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	61,201,500.00	68,118,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,260,000.00	300,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	840,000.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	420,000.00	300,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	59,941,500.00	67,818,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	59,941,500.00	67,818,400.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	58,590,500.00	68,118,400.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	58,590,500.00	68,118,400.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	55,274,662.23	50,446,846.45

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	41,052,200.00	32,047,013.98
210101	Үндсэн цалин	40,212,200.00	29,096,285.21
210102	Нэмэгдэл	0.00	2,615,485.57
210104	Урамшуулал	840,000.00	335,243.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,982,432.23	4,498,857.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,467,832.71	3,221,954.19
210202	Тэтгэмжийн даатгал	378,649.88	320,470.15
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	302,919.84	256,376.10
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	75,730.04	59,116.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	757,299.76	640,940.27
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,844,690.00	10,200,975.00
210401	Бичиг хэрэг	2,310,790.00	2,094,580.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,449,900.00	7,698,395.00
210404	Ном, хэвлэл	84,000.00	108,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0.00	300,000.00
2105	Нормативт зардал	2,000,000.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	150,000.00	500,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	150,000.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,325,340.00	2,500,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,190,340.00	2,500,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	920,000.00	700,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	500,000.00	300,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	420,000.00	400,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,315,837.77	17,671,553.55
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	7,513,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.00	6,313,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	0.00	1,200,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,315,837.77	10,158,353.55
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,315,837.77	9,858,353.55
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	300,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	2,611,000.00	0.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	2,611,000.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,611,000.00	0.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,611,000.00	0.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,611,000.00	0.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-2,611,000.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	679,000.00	24,877.30	1,525,089.62	2,228,966.92
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	679,000.00	24,877.30	1,525,089.62	2,228,966.92
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	10,011,403.27	10,011,403.27

10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	679,000.00	24,877.30	11,536,492.89	12,240,370.19
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	679,000.00	24,877.30	11,536,492.89	12,240,370.19
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	679,000.00	24,877.30	11,536,492.89	12,240,370.19
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-2,397,590.05	-2,397,590.05
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	679,000.00	24,877.30	9,138,902.84	9,842,780.14

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	67,818,400.00	57,960,046.45	9,858,353.55	85.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	67,818,400.00	57,960,046.45	9,858,353.55	85.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	60,305,200.00	50,446,846.45	9,858,353.55	83.65
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	40,212,200.00	32,047,013.98	8,165,186.02	79.69
210101	Үндсэн цалин	40,212,200.00	29,096,285.21	11,115,914.79	72.36
210102	Нэмэгдэл	0.00	2,615,485.57	-2,615,485.57	
210104	Урамшуулал	0.00	335,243.20	-335,243.20	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,026,600.00	4,498,857.47	527,742.53	89.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,418,200.00	3,221,954.19	196,245.81	94.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	402,100.00	320,470.15	81,629.85	79.70
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	321,700.00	256,376.10	65,323.90	79.69
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	80,400.00	59,116.76	21,283.24	73.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	804,200.00	640,940.27	163,259.73	79.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,866,400.00	10,200,975.00	665,425.00	93.88
210401	Бичиг хэрэг	2,700,000.00	2,094,580.00	605,420.00	77.58
210402	Тээвэр, шатахуун	7,698,400.00	7,698,395.00	5.00	100.00
210404	Ном, хэвлэл	168,000.00	108,000.00	60,000.00	64.29
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	300,000.00	300,000.00	0.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	500,000.00	500,000.00	0.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00	100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,500,000.00	2,500,000.00	0.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,200,000.00	700,000.00	500,000.00	58.33
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	800,000.00	300,000.00	500,000.00	37.50
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	400,000.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,513,200.00	7,513,200.00	0.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,513,200.00	7,513,200.00	0.00	100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,313,200.00	6,313,200.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,200,000.00	1,200,000.00	0.00	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	67,818,400.00	57,960,046.45	9,858,353.55	85.46

32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	67,818,400.00	57,960,046.45	9,858,353.55	85.46
320001	Орон нутгийн төсвөөс	67,818,400.00	57,960,046.45	9,858,353.55	85.46
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	2.00	2.00	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	300,000.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	300,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	300,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	300,000.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	300,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	300,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	300,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 9,858.4 мянган төгрөгийн дараах алдаа[1] илэрснийг залруууллаа.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг болох 9,858.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжих дүнгээс бууруулан тохируулах бичилт хийгдээгүй байсныг аудитын явцад залруулав.

Аудитаар залруулагдаагүй нийт 550.0 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 250.0 мянган төгрөгт 1 төлбөрийн акт тогтоож, 1 албан шаардлага хүргүүлэн, 300.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.1 Төлбөрийн акт

Албан томилолтын зардлыг анхан шатны баримтаас хөөн шалгахад нягтлан бодогч Б.Алтантуул нь хүчин төгөлдөр бус томилолтын хуудсаар 250.0 мянган төгрөгийн томилолт авсан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн13 дугаар зүйлийн 13.1-т “ Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”,13.5.-т "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно", 13.7 " Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Албан шаардлага

Шатахууны зардлыг жолоочийн тооцооны хуудаснаас хөөн шалгахад жолоочийн тооцооны хуудсанд нягтлан бодогч шатахууны зардлын хэтрэлт, хэмнэлтийг тооцож, норм бодоогүй, хянаж гарын үсэг зурж баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн13 дугаар зүйлийн 13.1-т “ Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”,13.5.-т "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно“, Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 347 дугаар тушаалаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар” -ын 6 дугаар зүйлийн 6.4-т заасан жолоочийн тооцооны хуудас нөхөх зааварт "хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна,тооцоог нягтлан бодогч хийж, нийт дүнгээр шатахууны хэтрэлт, хэмнэлтийг гаргана" гэснийг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.3.1.Бие бус хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгө худалдаж авсан эсэхийг хянахад бичиг хэргийн зардлаас архив, албан хэрэг хөтлөлтийн программыг 300.0 мянган төгрөгөөр худалдан авч, бичиг хэргийн материал дансанд бүртгэсэн байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн13 дугаар зүйлийн 13.1-т “ Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно”, УСНББОУС 31-д "Биет бус хөрөнгө гэдэг нь биет шинж чанаргүй, мөнгөн бус зүйлийн хөрөнгө юм" гэж заасныг зөрчсөн байна.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Бичиг хэргийн материал дансанд бүртгэсэн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн программыг биет бус хөрөнгөнд бүртгэж тайлагнах

3.3.2 Цахим төлбөрийн баримттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цахим төлбөрийн баримт болох и-баримтыг анхан шатны баримтад авсан эсэхийг хянаж үзэхэд худалдан авалтын гүйлгээний зарим и-баримтыг анхан шатны баримтад аваагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн13 дугаар зүйлийн 13.1-т " Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.3.2-т "Бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цахим төлбөрийн баримтын гүйцэтгэлд хяналт тавьж, и-баримтыг бэлтгэн нийлүүлэгчээс шаардан авч, анхан шатны баримтыг бүрдлийг ханган ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цахир сумын ИТХ	1	9858.4	1	9858.4	0	0	1	9858.4	0	0	0	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цахир сумын ИТХ	4	550.0	1	250.0	1	0	2	300.0	-	-	-	-